

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שעיר שדה אדום וגו' (ל"ב ג'). יש לפרש הפסוק על דרך המוסר, הנה יעקב ועשו מרמזים לבחי' יצר הטוב ויצר הרע שיש באדם, ושרו של עשו הוא המקור של היצר הרע, היינו הבחינה שממנה מקבל היצר הרע תוספת כח ועוז, והוא בחינת גסות הרוח, ובחינה זו בא על ידי מותרות, היינו שמתנהג האדם בבחי' מותרות האכילה ושאר תענוגים, ועי"ז נתרומם לבו של אדם, כמאמר הכתוב (דברים ח' י"ב) פן תאכל ושבעת ורם לבבך ושכחת כו' פירוש שעל ידי בחינת שביעה ביותר בא לבחינת שכחה בה' ולבחינת גסות הרוח, ובזה נתוסף כח ועוז להיצר הרע. אבל צדיק אוכל לשובע נפשו בלבד, בבחינת הסתפקות בבחי' מועט:

וזהו מרומז בפסוק, כדאיתא בספרים הקדושים (ע' נחל אשכול להחיד"א עה"פ) לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו (קהלת י' ב'), פירוש, החכם מתנהג באותיות שהמה לימין של אותיות ל"ב, היינו אותיות א"כ, שמרמז לבחינת מועט, כמאמר חז"ל (ירושלמי ברכות פ"ט ה"ה) אכין ורקין מיעוטיין הם. והכסיל מתנהג באותיות שהמה לשמאל של אותיות ל"ב, היינו אותיות ג"ם בחינת רבוי ומותרות כמאמר חז"ל (שם) אתין וגמין רבויין, כדאיתא בסה"ק:

ולזה רמזו רז"ל (חולין פט.) על פסוק (דברים ז' ז') כי אתם המעט מכל העמים, שאתם ממעטין עצמיכם לפני, פירוש שאתם מתנהגים לפני בבחינת מיעוט בחינת הסתפקות כנ"ל, כדי שלא יהיה מקום לכחו של עשו הוא היצר הרע:

וזהו שנאמר אצל יעקב (בראשית ל"ב כ"ד) ויאבק איש עמו, ודרשו רז"ל (בר"ר ע"ז ג') שהיה שרו של עשו כו', ונקרא אי"ש לשון י"ש, היינו בחינת גסות וישו"ת (היפך בחי'

קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך. החסד הכי גדול הוא, שעשית אותי לעבדך: הס"ק מסלאנים - תורת אבות

כי במקלי עברתי את הירדן. היינו במקול"י כמו שנאמר הקול קול יעקב היינו תפלה: בית אהרן

ואתה אמרת היטיב איטיב עמך - ואתה אמרת היטיב דו זאלסט נאר זאגין אז דאס איז גוט, איטיב עמך וועט טאקי אזוי זיין: דברי אהרן וגם כן אני שמעתי מהרה"צ ר' זלמן בריזל זצ"ל שאמר מצדיקי קארלין זי"ע - המו"ל }

הצילני נא מיד אחי. בוודאי הי' מחשבתו אז להתפלל גם עלינו ותפילתו היתה נצחיות: זרע קודש

ואתה אמרת היטב כו'. שאין לאדם לבקש על פי שכלו רק להיות נגמר רצון הקב"ה שהוא הטוב באמת: שפת אמת - תרל"ג

צריך אדם להתפלל להקב"ה על כל דבר, אבל לא בבחינת שנותן עצות {והמבין יבין}: ממ"ר ר' רפאל גרין זצ"ל

כי יפגשך עשיו אחי ושאלך לאמר למי אתה ואנה תלך ולמי אלה לפניך. שמעתי בשם החי' הר"מ זצ"ל שאמר בזה"ל עשיו שטעלט זיך באלד בא דיא אלף. שבפסוק זה מרומז ג' דברים שאמר עקביא בן מהללאל (אבות פ"ג) הסתכל בשלשה דברים דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון, וצריך הבחנה גדולה למי שמסתכל בג' דברים הנ"ל שלא יהי' מבחי' עשיו ח"ו. כי גם עשיו יוכל לשאול ג' דברים הנ"ל להביא עצבות לאדם. והבן כי עמוק הוא: ספר שיח שרפי קודש

בט"ו ווא"ן), פירוש שהיצר הרע רצה להכניס ביעקב בחי' ישות וגסות הרוח, שיאמר בלבבו איך שהוא צדיק גדול ועובד ה' כו'. אבל יעקב נלחם ונתאבק עמו, על ידי שהסתכל בבחינת עבודת המלאכים, שהוא בבחי' פנים אל פנים ביראה גדולה, כמבואר לעיל, ועי"ז ותנצל נפשי (בראשית ל"ב ל') כנ"ל:

ואח"כ וישלח יעקב מלאכים וגו', פירוש כשרצה יעקב ליכנס לארץ ישראל, היינו לבחינת קדושה יותר גדולה, ונתירא לפני היצר הרע, לכן שלח מלאכים (היינו עצות בהנהגתו). ומפרש הכתוב מה הם המלאכים, ארצ"ה שע"ר, מרמז שיהיה בחינת ארצ"ות שלו בבחינת שע"ר, בחינת שיע"ור והסתפקות כנ"ל. שדה אד"ום, מרמז לבחינת ויד"ום, היינו מיעוט שיחה, לשון ויד"ום אהרן (ויקרא י' ג'). גם מרומז בר"ת וישלח יעקב מ"לאכים ל"פניו ר"ת וימ"ל, בחי' למ"ול את ערלת הלב, שיהיה הלב נקי מכל, בלתי לה', יהי רצון שנזכה לזה כן יהי רצון אמון. הר"ת וימל שמעתי מהרב הקדוש ז"ל מאפטא, אך איני זוכר בפרטיות האיק ביאר אותו: ספר בת עין

קטונתי מכל החסדים ומכל האמת, כי במקלי עברתי את הירדן הזה ועתה הייתי לשני מחנות (בראשית ל"ב י"א). איתא מהרבי ר' בונם ז"ל מפשיסחא, שלכל יהודי צריך להיות שני כיסים. אחד - בשבילי נברא העולם. והשני - ואנכי אפר ועפר. וי"ל, דכן מצינו אצל יעקב אבינו ע"ה, שאמר, ואתה אמרת היטיב איטיב עמך וכו', כענין 'בשבילי נברא העולם'. ואמר, קטונתי מכל החסדים ומכל האמת, כענין 'ואנכי אפר ועפר'. [מ"ן אדמ"ר ה"לב שמחה" זצ"ל מגור, פ' וישלח בסעודת ש"ק (לא מצוין השנה)]: ספר קול מבשר ח"א

על התורה ועל העבודה

מלשון זכר המשפיע ומוליד בדומה, והאור המאיר בכל שנה הוא כעין מקבל מהאור העיקרי, שהאור הראשון שנתגלה לצורך הנס הקדום הוא ע"י גבורי כח עושי דבריו, לשמוע ד' בקול איש צדיק כב', וכל זה בשביל כי חנון ורחום ה'. וזהו פי' הכתוב (ישעי' ב') ושאתם מים בששון ממעיני הישועה, מהמעניות שחפרו האבות בעבורנו: **וכל מעשה אבות סימן לבנים**, וכל גלגולי סיבותיהם ומקריהם הכל היה למען יפתחו מקורות וצינורות ההשפעה לדורי דורות, וזהו שאמר במדרש שיעקב אבינו ע"ה ראה את עשו בא מרחוק, כלומר שנסתכל לימים רחוקים, בעת אזלת יד ואפס עצור ועזוב בישראל שלא יהיה מי שיוכל לעורר אור העליון, ותלה עיניו למרום וביקש רחמים שיתעורר בחי' חנון ורחום ה', זכר עשה לנפלאותיו, שמה שיתגלה עתה אור העליון והישועה יתהוה ע"ז גם אור הנס והישועה לדורות, בעת שייצטרכו מהאור העיקרי, והבטיח לו הקב"ה שהוא מושיעו מכל צרותיו, כלשון הכתוב (ירמ' מ"ו) אל תירא עבדי יעקב כי הנני מושיעך מרחוק. והבטיח לו בזכותו של יעקב, אף כשיהיו זרעו נקראים בשם יעקב, שהוא מדרגה נמוכה ממדרגת ישראל, ר"ל שאין איש לפתוח מקור חדש של ישועה, עכ"ז זכר יעשה לנפלאותיו, מתעורר כח האבות הקדושים, לפתוח שערי ישועה לדורות עולם. וזה הפי' יענך ה' ביום צרה, באותו יום צרה יתעורר פדות ורוחה, ישגבך שם אלקי יעקב, שהבטיחו הקב"ה להושיעו אפי' מרחוק, ואף כשיהיו בבחי' יעקב: **וממנו ניקח לעבוד את ד'**, שלא יתייאש האדם מהישועה, אף אם יודע מיעוט ערכו עליו שאינו כדאי והגון לכך, לאשר האבות הקדושים היו דואגים בעד הדורות ופתחו הצינורות ונתגלה על ידם אורות ישועה ורחמים, וזכרונם בא לפניו ית"ש. זכר עשה לנפלאותיו, כי חנון ורחום הוא: ס' תפארת שמואל

ויהי כמשלש חדשים ויגד ליהודה לאמר **זנתה תמר וגו'** (ל"ח כ"ד - כ"ו). הנה איתא בכתבי האר"י ז"ל (חמה"י לחנוכה, ע' זח"ג רנט. ומ"ש ע"ז בס' מאיר עיני חכמים ש"ג פ"ב) שיעקר סוף גמר החתימה היא בחנוכה. אם כן נוכל לומר שזה מרומז בפסוקים אלו עד"ז, ויהי כמשלש חדשים, היינו מראש השנה עד חנוכה, שאז עיקר גמר חתימה: **על כן בא המקטרג על בני האדם לפני בורא עולמים ברוך הוא, שהוא מרומז בתיבת יהודה (ע' זח"א פט ע"ב).** לומר זנתה תמר כלתך, היינו כנסת ישראל שדמתה לתמר (שמ"ר ל"ו א'), שהיא מכונה בשם כלה (פס"ר פ' ל"ז), זנתה וסרה ממך, והלכה אחר זנונה, ולא די לה בזה שהלכה אחר תאות לבה הרע, אלא שגם היא הרה לזנונים, הרה היא בחינת דביקות, היינו שמעצמה היא דבוקה תמיד בתאוה בלי שום גורם לזה: **ויאמר יהודה**, הוא הבורא ב"ה, הוציאנה ותשרף עבור זה, שבלא שום גרמא ומניעה היא הרה לזנונים רק מעצמה היא הרה ודבוקה לתאות לבה הרע. היא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר, בהתנצלות של אמת, ששקר ענה השטן בזה שמקטרג על בני האדם שהמה דבוקים בגודל תשוקה לתאוות רעות, כי האמת הוא כך שרק לאיש אשר אלה לו אנכי הרה, פירוש, שאנחנו עמו דבוקים רק בבורא עולמים ב"ה שהוא מקור החסד, וגמטריא אל"ה ל"ו, ומה שאנחנו עושים לפעמים נגד רצון הבורא ב"ה הוא רק מחמת רוב טרדת הזמן וטרדת הפרנסה ושאר מאורעות של בני האדם, אבל באמת בפנימיות הלב דבוקים אנחנו בגודל חיבה ותשוקה רק לבורא עולמים ב"ה: **ותאמר עוד לבורא עולמים ב"ה** ראייה אמיתית לזה, הכר נא למי החתמת, מרמז על השמן של נרות חנוכה, שהיה חתם בחתומו של כהן גדול (שבת כא ע"ב), והפתילים מרמז על הפתילות של נר חנוכה, והמטה מרמז על הכלי של נר חנוכה, כידוע כי תיבת המט"ה עם הכולל גימטריא כ"ו. פירוש, מהמטות נר חנוכה שאנו מקיימים כמצות רצונך הקדוש, היא ראייה מפורשת שאנחנו הולכים רק אחר רצונך, וחשוקים ודבוקים רק בך ולא ח"ו וכו', רק מה שאנחנו עושים לפעמים נגד רצונך הוא רק מחמת הנ"ל:

ויאמר יהודה, הוא הבורא ב"ה, צדקה ממני. כביכול אני חייב בזה (ע' רש"י ז"ל), היינו הבורא ב"ה מודה להם שהמה צדוקים, כי אני רואה שהאמת הוא שהמה דבקים רק בי, ומה שהמה עושים לפרקים נגד רצוני ח"ו, הוא רק מחמת כי על כן לא נתתיה לשלה בני, ר"ל תיבת של"ה מרמז על משיח צדקנו, כמאמר הכתוב (בראשית מ"ט י') עד כי יבוא שילה, היינו מחמת שזה זמן רב שלא נתתי ומסרתי אותם לרועה נאמן הוא משיח צדקנו שיבוא במהרה בימינו אמן כן יהי רצון: ספר בת עין - פרשת וישב

במדרש רבה, ורוח תשימו בין עדר ובין עדר, אמר יעקב אבינו ע"ה, בשעה שיהיו הצרות באים על בני, לא תביא אותם זה אחר זה וכו', באותה שעה נשא יעקב את עינו וראה את עשו בא מרחוק, ותלה עינו למרום וביקש רחמים מלפני הקב"ה, ושמע תפלתו והבטיחו שהוא מושיעו מכל צרותיו, בזכותו של יעקב, שנאמר יענך ה' ביום צרה ישגבך שם אלקי יעקב: **וכ"ק אחי אדמו"ר הק' זצלה"ה** הביא קושיות המפורשים, הלא אל יעקב דיבר ד', הו"ל למימר בלשון נוכח בזכותך, או בזכותו, ולמה אמר בכפילא בזכותו של יעקב, ועיי"ש בדבריו הק': **אולי י"ל**, כנודע שהאבות והצדיקים הק' פתחו הצינורות ומקור השפעות לישראל לדורות, גם לעת מטה ידם ואפס עצור ועזוב, ואין מי שיכול לפתחם, הקדימו האבות להערות מקור הרחמים והחסדים לדורות עולם. וזהו שאנו אומרים מי שענה לאברהם יצחק ויעקב וכו' הוא יעננו, ולכאורה מאי פסקא, דאם ענה לאברהם יצחק ויעקב הוא יעננו. אלא שתמיד בעת שהכלל או הפרט נצרך לאיזה ישועה, נתגלה ונתעורר אור עליון ואותו צנורות ומקור הישועה והנס שהיו פותחים אז בעבורנו, ונתהוה ע"ז הנס, ובו בטח לבנו שיענה גם לנו, כי ישועת האבות הוא ישועה כללית גם לדורות, כמו הצלת אברהם אבינו ע"ה מהמלכים, ויצחק מפלשתים, ויעקב מעשו ולבן, והוא סימן לדורות, וכל נס וישועה שנעשה ע"י צדיקים גבורי כח עושי דברו, הוא מקור פתוח ע"י התגלות אור עליון בשמים ממעל, והוא פתוח ועומד לישועת נצח לעת מצוא. והנה, האור המתגלה בשעתו בעת צורך הנס והישועה, הוא עיקר ההתגלות, ובהתחדש השנה למועד ההוא האור חוזר ומתגלה, וזה נקרא זכר לנפלאותיו, והוא שאמר הכתוב (תהלים קט"ז, ד') זכר עשה לנפלאותיו,

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
 A project of Cong. Tiferes Zvi - CHIZUK@PROTONMAIL.COM
 לקבל גליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"ג או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצוויג
 Contact us to dedicate etc. received by thousands globally!
 In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #893

יומא דהילולא קדישא
 הרה"ק ר' לוי יצחק מברדיטשוב ב"ר מאיר, הקדושת לוי, כ"ה תשרי תק"ע
 הרה"ק ר' משה ב"ר שמואל, החתם סופר כ"ה תשרי ת"ר
 הרה"ק ר' אשר הזקן מטסאלין ב"ר אהרן הגדול מקארלין - כ"ו תשרי תקפ"ב - זיעואכ"א
 בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים
 בס"ד יצא לאור מחדש ספר "דברי תורה באר היטב תש"פ ושנים קדומים"
 The new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev 5780 and Previous Years" [English] is now in print.
 לע"ג זקניתי מרת אסתר בת ר' משה חיים ע"ה בורשטיין - נלב"ע ב' חשוון תשס"ו - תנצב"ה